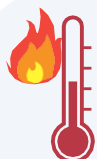

Hoe ga ik als corporatie om met klachten over hitte?

Volgens [onderzoek](#) van onder andere het RIVM kan van de sterfgevallen door hitte in Nederland al 31% worden toegeschreven aan klimaatverandering. Dat komt neer op bijna 250 sterfgevallen per jaar. In de [media](#), [onderzoeksrapporten](#) en bij de [Woonbond](#) wordt er ook steeds meer gesproken over huurders die last hebben van de hitte. Wanneer een bewoner belt met een klacht over hitte, is het belangrijk om mogelijke oorzaken hiervan te achterhalen en het juiste advies te geven. Op basis van de resultaten van de onderzoekslijn Hitte van het Nationale Kennis- en Innovatieprogramma Water en Klimaat (NKWK), zijn de onderstaande adviezen voor corporaties door TAUW opgesteld in samenwerking met de provincie Utrecht en verschillende Utrechtse corporaties. Voor meer praktijkvoorbeelden van afgehandelde klachten kunt u [deze](#) informatiepagina van de Groene Huisvesters raadplegen.

Onderzoek de klachten

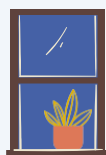
Met de handreiking *Data Over Hitte* kunt u aan de hand van gebouwkenmerken in uw asset database kijken of het aannemelijk is dat de woning opwarmt. Woningen met grote ramen op de oost- of westgevel, zonder zonwering en met een hoge isolatie lopen bijvoorbeeld een groter risico om oververhit te raken. Het is ook mogelijk om samen met de bewoner de hitte in de praktijk te onderzoeken door temperatuurloggers te plaatsen in kamers van de woning.

Advies

- ✓ Onderzoek aan de hand van uw asset database hoe waarschijnlijk het is dat de woning opwarmt.
- ✓ Onderzoek samen met de bewoner hoe warm het binnenshuis wordt door temperatuurloggers te plaatsen.

Adviseer de bewoner over correct ventileren

Als de bewoner overdag in de hitte het raam open laat, wordt het in de woning steeds warmer. Het effect van ventilatie is dan in de avond en vroege ochtend kleiner waardoor het huis niet goed afkoelt. Dit is vooral het geval bij woningen die goed geïsoleerd zijn.

Advies

- ✓ Doe gordijnen, ramen en deuren overdag dicht als het buiten koeler is dan binnen.
- ✓ Pas zomernachtventilatie toe: zet 's nachts een luik in de woonkamer en slaapkamers, en eventueel een dakraam bij een zolder open. Die dit tot het begin van de ochtend voordat de zon weer op het huis schijnt.
- ✓ Pas spuiventilatie toe: zet wanneer het buiten koeler is dan binnen ramen, luiken of deuren zo tegen elkaar open dat er een flinke luchtstroming door de kamers ontstaat.

Adviseer het gebruik van buitenzonwering of plaats het voor de bewoner

Buitenzonwering is het meest effectief om hitte in de woning te beperken. Vooral bij goed geïsoleerde moderne gebouwen, maar ook bij oudere gebouwen. Zonwering werkt vooral goed bij ramen waar direct zonlicht (en daarmee warmte) het gebouw binnenkomt. Ramen op het oosten en westen zorgen voor een toename van de hitte in de kamers door de lagere stand van de zon tijdens de zomer in de ochtenden en avonden. Daardoor komt er meer zonnestraling het huis binnen. De zon staat verder overdag het hoogst op het zuiden. Zonwering is daardoor effectief voor alle ramen op oost-, zuid- en westgevels.

Advies

- ✓ Doe overdag buitenzonwering, zoals zonnescreefs of zonneschermen, naar beneden.

Adviseer over het gebruik van binnen zonwering

Binnen zonwering is relatief minder effectief om de kamer af te koelen dan buitenzonwering. Toch is het tijdens een hittegolf belangrijk om zo veel mogelijk zonlicht en warmte buiten de woning te houden. Het gebruik van binnen zonwering is daarom beter dan helemaal geen zonwering gebruiken.

Advies

- ✓ Doe gordijnen, ramen en deuren overdag dicht.
- ✓ Doe raamfolie op de ruiten. Deze folie heeft een reflecterende laag die de warmte terugkaatst naar buiten.

Vergroen de tuin of adviseer bewoners het balkon in te zetten tegen hitte

Het vergroenen van een tuin heeft veel voordelen. Hittestress wordt beperkt doordat beplanting verkoeling en schaduw geeft. De precieze mate van verkoeling wordt nog volop onderzocht, maar voor zover is [bekend](#) dat 10 procentpunt meer groen de luchttemperatuur met 0.5 graden naar beneden brengt. Daarnaast zijn er andere voordelen voor flora en fauna die de ruimte krijgen, en beperkt het wateroverlast. Daarnaast kan de inrichting van een tuin of balkon ook de zoninstraling beperken, bijvoorbeeld door een parasol of een boom.

Advies

- ✓ Onderzoek als corporatie de mogelijkheden in uw gemeente om tuinen van bewoners te vergroenen. Bij voorkeur worden er dan bomen of struiken geplant. Een boom voor het raam zorgt niet alleen voor schaduw in de tuin, maar is het ook een vorm van zonwering voor het raam.
- ✓ Plaats een parasol, zonwering of groen op het balkon om de zoninstraling tegen te houden.

Wijs bewoners op het juiste gedrag tijdens een hittegolf

Hitte kan leiden tot gezondheidsproblemen, vooral bij kwetsbare bewoners die ouder zijn en onderliggende ziektes hebben. In het Nationale Hitteplan staan veel adviezen over wanneer bewoners kwetsbaar zijn, waar zij op moeten letten en wat zij kunnen doen. In de provincie Utrecht worden ook steeds meer lokale hitteplannen gemaakt op gemeentelijk niveau. Als woningbouwcorporatie kunt u hierover contact opnemen met uw gemeente.

Advies

- ✓ Wijs de bewoner op gedrag- en gezondheidsadviezen uit het [Nationale Hitteplan](#), of een lokaal hitteplan als [deze](#) bijvoorbeeld bij uw gemeente beschikbaar is.
- ✓ Overweeg een koelvest aan te schaffen of te maken.
- ✓ Geef aan dat voldoende water drinken en het opzoeken van koele plekken belangrijk is.